

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

asupra proiectului de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative

(nr.155 din 17.04.2020)

Examinând, *în regim prioritar*, proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, cu adresa nr.155 din 17.04.2020, Direcția generală juridică, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul cu următoarele observații și propuneri.

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare instituirea Programului de subvenționare a dobânzilor, a Programului de rambursare a T.V.A., precum și, a dreptului contribuabililor, prin derogare de la prevederile Codului fiscal, la deducerea donațiilor în formă monetară/nemonetară efectuate în anul 2019 în scop de măsuri pentru combaterea efectelor epidemiei de COVID-19, la conturile bancare deschise de către Ministerul Finanțelor și instituțiile medico-sanitare publice; modificarea/completarea Codului fiscal nr.1163/1997, Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Legii asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale, Legii Fondului de susținere a populației nr.827/2000, Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, Legii nr.1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, Legii nr.1593/2002 cu privire

la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, Legii nr.289/2007 privind controlul tutunului, Legii nr.133/2008 cu privire la ajutorul social, Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației, Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal și a Legii nr.171/2019 cu privire la modificarea unor acte legislative.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, întrucât vizează intervenții asupra actelor normative specificate în acesta de natură organică, iar domeniul reglementat este de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Totodată, precizăm că prin avizul pe care îl emite, Direcția generală juridică, nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că instrumentul principal de prezentare și motivare a soluțiilor legislative propuse în prezentul proiect de lege - Nota informativă, prezintă inexactități din punct de vedere al exigențelor stabilite de Legea nr.100/2017. Or, după avizarea proiectului de lege de către autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat și responsabile de implementarea prevederilor acestuia, Nota informativă nu a fost supusă modificărilor.

Așadar, pe fondalul lacunei constatate în cuprinsul acestui important instrument de motivare și argumentare a soluțiilor legislative propuse în prezentul proiect de lege, semnalăm că astfel Nota informativă contravine normelor de tehnică legislativă, de vreme ce potrivit art.30 alin.(3) din Legea nr.100/2017 stabilește că, *"Dacă, în urma avizării și supunerii expertizei, proiectul a suferit modificări, nota informativă trebuie modificată în modul corespunzător."*

5. Astfel la **Art.IV**, semnalăm e confuză și nu are nici o argumentare în Nota informativă, soluția legislativă privind completarea indicilor **con_i** (suma contribuțiilor individuale plătite pentru perioada de cotizare) și **C_i** (cota de contribuție individuală stabilită în perioada de cotizare) din **Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat valorizat**, specificată în Anexa nr.1 din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, care prevede ca **pentru perioada de**

pînă la 1 ianuarie 2021 se va lua în calcul cota de contribuție individuală plătită și, respectiv, cota de contribuție individuală stabilită.

6. La **Art.V**, analizînd textul propus pentru art.4 alin.(2) din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, în raport cu textul actual al acestei norme care prevede, că **”(2) Asiguratul este persoana fizică sau juridică obligată prin lege să asigure riscul propriu de a se îmbolnăvi și/sau riscul de a se îmbolnăvi al altor categorii de persoane a căror asigurare este de competența lui.”**, se constată că nu necesită o reformulare, gen varianta propusă în proiectul de lege. Or, textul normativ citat exclude orice echivoc, are stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis.

Pentru aceleași considerente, semnalăm că nu sunt necesare modificările propuse pentru alin.(3) al art.4, art.5 și art.10 alin.(2), art.16 (2¹) și art.17 alin.(5) din Legea nr.1585/1998 (a se vedea pct.1 alineatul doi, pct.2,pct.3 alineatul întâi, pct.4-5 din Art.V).

Totodată, pentru un spor de rigoare normativă, textul *pct.3 alineatul doi* urma să debuteze cu cuvîntul *”articolul”*.

7. La **Art.VI**:

a) **pct.1** potrivit uzanței de redactare a actelor normative de modificare/completare, partea introductivă a alineatului patru, e necesar de reformulat și redat astfel:

”articolul 1 se completează, în ordine alfabetică, cu următoarea noțiune: «... - ...»”;

b) **pct.7**, semnalăm că soluția de abrogare a lit.e) din alin.(1) al art.17 din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, în sensul excluderii **”persoanelor care își desfășoară activitatea, în bază de contract individual de muncă, la angajatorii care nu sînt înregistrați în calitate de rezidenți în Republica Moldova, dar care sunt plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale**, Nota informativă nu are o argumentare elocventă în acest sens;

c) **pct.7** alineatul doi, semnalăm că nu este clară soluția propusă pentru art.17 alin.(1) lit.a) din Legea nr.489/1999, privind excluderea termenului *”individuale”* din textul acesteia. Atenționăm, că în Nota informativă, pare confuz argumentul precum că astfel *”ar permite repartizarea poverii fiscale între angajator și angajat”*. Or, în acest caz se conturează riscul, ca ulterior acesteia, să fie *”pasată”* către salariați,

partea procentuală datorată de către angajatori a sumei contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

Reținem, că această observație este valabilă, în mod corespunzător și pentru alineatul patru din pct.7.

8. La **Art.IX, pct.1**, referitor la excluderea textului **”și (14)”** din cuprinsul art.1 punctul 43) din Codul vamal al Republicii Moldova, atenționăm că acesta nu se regăsește în norma vizată în vigoare. Or, pct.43) din art.1 al Codului vamal prevede, astfel:

”43) declarare prin acțiune – formă de declarare expresă (vădită) a mijlocului de transport auto, care scutește persoana fizică de completarea unor acte vamale cu condiția prezentării organelor vamale amplasate în punctele de trecere a frontierei de stat a actelor de înmatriculare a mijlocului de transport auto (respectând condițiile prevăzute la art.10 alin.(3) din Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice), cu înregistrarea ulterioară a acestuia în sistemul informațional al Serviciului Vamal. În cazul aplicării formei de declarare prin acțiune, acte vamale nu se eliberează;”

9. La **Art.XI**, pct.5 referitor la soluția propusă pentru art.23 alin.(2) din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, semnalăm necesitatea substituirii termenului **”enunț”** din textul acesteia cu alți termeni de tehnică legislativă, gen **”cuvinte (-le)”**, **”textul”**, **”sintagma”**, **”propoziție”**, etc.

Această observație este valabilă în mod corespunzător și pentru **pct.1** din **Art.XVIII**.

10.La **Art.XVIII**:

a) pct.1, se propune completarea art.42 (Timpul de muncă) din Legea nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, în sensul instituirii muncii în tură continuă a funcționarilor vamali. Semnalăm că, examinată în raport cu legislația în vigoare de drept comun în materie de muncă, se constată că munca în tură continuă nu poate fi aplicată funcționarilor serviciului vamal. Or, potrivit art.317 din Codul muncii, **” (1) Munca în tură continuă reprezintă o formă specifică de desfășurare a procesului de muncă în afara localității în care domiciliază salariații, în cadrul căreia nu poate fi asigurată revenirea lor zilnică la locul permanent de trai.**

(2) Munca în tură continuă se aplică în cazul când locul de executare a lucrărilor este situat la o distanță considerabilă de sediul angajatorului, în scopul reducerii termenelor de

construcție, reparație sau reconstrucție a obiectelor cu destinație industrială, socială sau de altă natură.

(3) Salariații atrași la munca în tură continuă locuiesc temporar în orășele speciale, înființate de angajator, reprezentând un complex de clădiri și edificii menite să asigure salariaților condiții bune pentru îndeplinirea lucrărilor și pentru odihnă între schimburi. ”

Durata turei continue, potrivit art.319 din Codul muncii, **”(1) ...reprezintă perioada care include timpul îndeplinirii lucrărilor și timpul de odihnă între schimburi în orășelele speciale menționate la art.317 alin.(3).**

(2) Durata unei ture continue nu trebuie să depășească o lună. În cazuri excepționale, la anumite obiective, angajatorul, după consultarea reprezentanților salariaților, poate majora durata turei continue pînă la 3 luni. ”;

b) pct.2, referitor la completarea art.48 (Garanții sociale) din Legea nr.302/2017. Se propune astfel, instituirea dreptului Ministerului Finanțelor de a reglementa modul de plată a indemnizației unice prevăzute la alin(2)-(4) din art.48, deși în Nota informativă nu se motivează necesitatea de a se interveni în textul normativ al art.48 din prezenta lege, cu textul propus în prezentul punct.

11. La Art.XXI, semnalăm că textul normei de la lit.d) urmează a fi reformulat astfel încît să se specifice expres normele avute în vedere, ce urmează să intre în vigoare la data preconizată în aceasta.

**Șef Direcție generală
Ion Creangă**

ex:L.Sirețanu

tel:820-558